

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XXI. An Papa habeat aliquam Iurisdictionem Temporalem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

ctionem, aequalem haberent omnes; si-
cūt illam Ordinis: Foretque de ea quid
in Scriptura: Nec Papa eam mutare vel
adimere posset: At nihil horum est: er-
go. Quæ obiciuntur Vide in Bell. libr.
4. de Lontf. c. 24. 25.

Q V A E S T I O XXI.

*An Papa habeat aliquam iurisdi-
ctionem temporalem?*

LUTHERANI, ut Magdeburgenses Cent. 1. l. 2.
cap. 4. inter notas Antichristi refecunt duos quos
genit Papa, gladios. Cent. 8. 9. 10. 11. cap. 10. Papas de
iurisdictione peracerbè castigant. Itemque BRENTVS
in prolegominis contia Petrum Soto. Petrus Martyr
inc. 13. Rom.

CALVINVS Institut. lib. 4. c 11. 5. 8. 9. &c.
duo cum Lutheranis assetit. 1. Papam ex
Iure diuino nullam habere temporalem po-
testatem tum Dominiorum, tum Principum.
2. Non licuisse Papæ & Episcopis accipere
dominia, vrbesque. &c. quas habent; esse
que possessionem mero latrocino para-
tam.

SVA DENT istis. 1. Quia, Matth 20.
Reges gentium dominantur eorum: vos autem
non sic: Significat Pastoris officium & Princi-
pis res esse magis distinctas, quam ut in unum
hominem coire queant. Quod Moyses utrum-
que sustinuit, raro id miraculo factum est. Vbi
autem certa forma prescrigitur, Civilis gubernatio ei relinquitur, Sacerdotium iubetur fratri
regnare. Et merito, est enim supra naturam,
ut unus homo utriusque oneri sufficiat. 2. Quia
Luc. 12. Quis me constituit Iudicem inter vos?
q. d. doctor sum, non rector. Act. 6. Non est
equum nos relinquere Verbum Dei, & mini-
strare mensis. 3. Quia Bern. l. 2. de Confid.
Forma Apostolica hec est: Interdicitur do-
minatio; indicitur ministratio. 4. Quia,
2. Tim. 2. Nemo militans Deo implicat se ne-
gotiis secularibus.

A V T O R. Papa non est Dominus

totius orbis. I. Non Absolutus. 1. Quia
Petro solas Oves commisit; at infideles
non sunt oves. 1. Cor. 5. Quid mali de
his, qui foris sunt indicare? 2. Dominiu
in lib. arbitrio, non in fide fundatur. 3.
Nec Episcopi sunt Domini vrbium; nec
orbis Papa: teste Alexandro III. Quippe
nece Scriptura, neque Traditione est de
Clauibus regni terreni.

II. Nec directè est iure diuino vilius
loci Dominus Papa. Quia Christus,
cuius in terris Vicarius est Papa, regnum
temporale non habuit hereditario: nā
Sceptrum Davidis defecerat: Nec elec-
tione populi, nā Lut. 12. & Ioan. 6. fugit
eligi: Nec iure belli: Nec donatione:
Quia, Ioann. 18. Regnum meum non est
de hoc mundo.

III. Papa tamen habet orbis Domini-
num indirectè, scilicet in ordine ad bo-
num spiritale: Ob quod potest regna
transferre; leges Regum abrogare; sed
incidenter, non ordinariè; si derogent
Bono spirituali. 1. Quia potestas ciuilis
est subiecta spirituali, ut caro spiritui:
Ob fines; quia felicitas temporalis sub-
ordinatur æternæ. Eph. 1. Faciuntque
Clerus & Populus vnum Corpus & Ec-
clesiam. 2. Petro, Ioann. vlt data po-
testas est triplex: Arcere lupos: Arietum
impetus cohibere: pabula ouibus pre-
bere. Si ergo è Principe oue lupus eu-
dat, aut tyrannice arietet in oves; expelli-
potest. 3. Exemplis liquet. Ozias,
2. Paral. 26. regno eedere iussus ab Sa-
cerdote, ob lepram: heresios indicem.
Atalia iussu Ioiadæ Pont. occissa ob cul-
tum Baal, &c. Vide Bellarmin. libr. 5. de
Pontif. cap. 8.

IV. Non pugnat cum Verbo Deli-
cun-

eundem esse Principem & Ecclesiasticum, & Politicum. 1. Quia, Gen. 14. Melchisedech fuit Pontifex & Rex: Item, Exod. 18. Moyses. Item omnis Primo-genitus, teste S. Hieron. in qq. Hebr. 2. Ratio. Pax & bellum magis pugnant quam temporalia & spiritualia: at unus Rex praesce potest togatis & armatis: Quid nō & Episcopus? Machabaei erant & Pontifices & Duces. Itemque Heli-

RESPONDEO nunc AD I. Prohibetur tyrannicum dominium Christianis omnibus, non solum Ecclesiasticis. Moyses vero permanxit Pontifex & Rex; quia depoluit Aaronom, & suscepit Eleazarum. Nun. 20. Idque multo exemplo, non raro. Ita Augst. q. 23, in Lex.

AD II III. IV. Monentur isthic Pontif & Principes ne minuris ac vilibus misceantur, cum iactura maiorum ac meliorum: Cuius Moysen Iethro monebat: Exod. 18. S. Bernardus autem loquitur de eo, quod Pont. ut Pontifex, habet ex institutione Christi. Vnde ait, Esto, ut alia quaqueratione iustifici venides; sed non Apostolico iure. Nec enim ille tibi dare, quod non habuit, posuit. Negotia porro facultaria sunt parare viatum, negotiari, &c.

IV. DE ANTICHRISTO.

QVÆSTIO XXII.

Antichristus qualis erit verus Homo?

V THERANVS Wolfgangus Musculus in Loco de potest Minist. vult vocem ANTI significare vice, proinde Antichristum esse vicarium Christi. Sic & Magdeburgenses Cent. 1. 2. q. 4.

A V T O R. A'ri significat simpliciter contrarium alteri in Sede & dignitate. 1. Patet ex etymo, quod oppositionem lonat: Vicarius autem non, sed subordinationem sub alio. 2. Cum quaestio haec sit Fidei, est S. Scriptura decidi oportet, siveque capi vocem Antichristi, vti in Scriptura describitur: scilicet, 2. Thess. 2. dicitur is, qui extollitur super omnem, quod dicitur Deus. 1. Ioann. 2. Qui negat eum esse Christum. Quique, Mat. 24. dicat se esse Christum. Quod non est esse Vicarium; sed inimicum amulum. Ita Henr. Stephanus, (licet sit Genuensis Calvinista,) in Thetauro græcæ lingue.

II. V E R V S E R I T H O M O. 1. Nam, 2. Thess. 2. dicitur Ille Homo peccator. Dan. 7. Ecce oculi hominis erant in cornu isto & os loquens ingentia. 2. Dein vere morietur; at mox vitam prælupponit. Et Dominus Iesus interficiet eum spiritu oris sibi. 2. Thess. 2. Vnde, Apoc. 19. Bestia & Pseudopropheta eius viut misericordia in stagnum ignis; vt Dathan. 3. ad hæc, Qui generatur & nascitur; (vt è familia Dan. Ille Homo peccati) is verus homo est.

III. Non erit dæmon incarnatus; et si dæmonis domicilium: teste Damasc. 4. cap. 27 Beda, Hieron. Quia creatum suppositum nequit alteri naturæ se hypotheticè adunire.

Dicere, Formandum virtute dæmonis absque semine humano, è olla muliere; erroneum est. Quia id nequit dæmon absque causis secundis.

Z. 3. Dice.